

Bedehusboikott

Jeg leste politisk redaktør [Berit Aalborgs kommentar i Vårt land torsdag 9. januar](#) utfra ulike interesser. Kanskje først og fremst en høyst privat en. For også min morfar var fra Sørarnøy i Gildeskål kommune. Og faktisk har det seg slik at hans mor, oldemor Nikoline, var søskenbarn til redaktørens oldefar Nikolai.

Så artikkelen hadde potensiale til å gi slektsforskeren i meg litt informasjon om miljøet der nord, drøyt hundre år etter at morfar forlot øya og bosatte seg på mer sydlige breddegrader. Han dro nok fra Sørarnøy før nevnte bedehus ble bygget. Men verdien morfar tok med seg hadde nok flere fellestrekk med de som har fått utvikle seg videre på øya han forlot. At han etter hvert skulle ende opp som gjendøper, slik han selv kunne si det, og bli pinsevenn, er en annen historie. Kanskje. Grunnlaget for livet her sør var nok allerede lagt på den vesle øya 'der oppe' sørvest for Bodø.

Det hele en liten digresjon i forhold til kommentarens egentlige tema.

Historien gir også et innblikk i hva bedehuset betyr – og en gang betydde - for folket på Sørarnøy. Slik det gjør for folk mange steder i vårt langstrakte land. Savnet av å kunne markere de kirkelige handlingene nær der folk bor. Klart saken er vanskelig og et dilemma. Mitt spørsmål er imidlertid hva og hvem som skaper utfordringene? Hvem har definisjonsmakten og hvem har fått forkjørsrett til denne?

Redaktørens budskap er ikke til å ta feil av, det handler om noe mer, og mer vesentlig, enn tapet av et samarbeid i Salten, eller andre steder. Det handler om boikott som markering for uenighet. Det har hun, om jeg forstår henne rett, liten sans for. Det har heller ikke jeg. Egentlig er historien fra Gildeskål en pekefinger til lavkirkelige organisasjoners måte å markere avstand. Når disse mener kirken går vel langt i å tilpasse seg 'denne verdens sprukne brønner'.

Men hva har de av virkemidler i en sak hvor ytringsrommet ved lov er gjort både smalt og lavt, og hvor mediene sitter parat som ytringspoliti, i tillegg til å fordele ufordelaktige karakteristikk til kritikere av, og uenighet om, mainstream meninger?

Debatten om likekjønnete ekseskap er merkbart lik andre diskusjoner av samme type. Klima-, abort- med flere, you name them.... De handler mye om å herske ved bruk av ord og karakteristikk. Ord som splitter og sier noe negativt om motforestillinger og reservasjoner. Heller ikke redaktørens kommentar går helt fri. Der tydelige mennesker med andre syn på saken enn den som dominerer, får passene påskrevet. Det gjelder alt fra konfliktorienterte redaktører til konservative prester og legfolk. De skyves bort, og kritiseres om de i neste omgang lukker døren for et samarbeid.

Saken blir ekstra vanskelig når et utgangspunkt basert på biologiske og fysiske fakta, på denne måten blir stemplet. Elementærfakta, om du vil. Realiteter det ikke er så lett å lage seg jordnære og troverdige 'work-arounds' for. Objektive fakta, vesentlige sider ved livet og vår egen eksistens, prøves likestilt med subjektive opplevelser, der endog helsevesenet kan kompensere med blå resept for sykdomspotensialet. I andre settinger ville det vært naturlig å argumentere for en sunnere livsstil. I denne saken er ikke det mulig, hvor realisering av kjetterske tanker om frivillig behandling i tillegg er foreslått forbudte ved lov.

Dagen før saken om bedehusboikotten på Sørarnøy, har Vårt Land en helside om en motsatt type bedehusboikott. Om vi kan kalle det det. Håndballklubber som boikotter en idrettshall med en nær relasjon til en organisasjon som har et syn på et ikke-håndballtema, enkelte i håndballeiren ikke liker. Er den type boikott mer legitim? I første omgang kan en gjerne få et slikt inntrykk når en ser hvem som må forsvare seg. Nå kom heldigvis motforestillingene relativt raskt og tydelig. Likevel. Saken viser at boikott ikke er en uvanlig greie tilhørende kristne miljøer som ikke får det som de vil. Tvert imot, det finnes vel så mye av det i sekulære og progressive kretser. Gjerne – i motsetning til i Gildeskål - med et irrelevant forhold mellom sak og boikott. I håndballsaken føler halleierne det enorme presset. Trosfriheten er tydelig betinget. Selv om den er en del av FNs menneskerettserklæring. Det hjelper bare ikke. Om noen skulle mene andre retter er viktigere. Selv om de representerer et avvik i forhold til elementær grunnleggende biologi. Da må ytringer begrenses og boikott synes å være et helt ok maktmiddel!

Kirken skal møte folk der folk er, og ikke minst kunne være der ved livets milepæler. Det mener tydeligvis også bedehusfolket på øya der nord. De savner samarbeidet. Men dette handler vel om noe mer? Også å kunne ha motforestillinger uten å ekskludere.

Nå kjenner kanskje sør-, vest- og nordlendingen bedre til elementene og det virkelige livet. Enn urbane Oslo-beboere med sitt Marienlyst og sin Akersgate. Hvor ukritiske mikrofonstativ for 'nytenkingen' får spre ufordelaktige karakteristikk om de annerledestenkende fra de mørke fastland. Og det virker. Også vi påvirkes. At disse mediene lever av å forsterke – for ikke å si konstruere - motpolarer, som også kan avføde splittelse og boikott, der dialog og samarbeid er både viktig og fordelaktig, er nok et faktum. Og det er bare trist!